

Öhtul m. 75 29. III 57

„Bajadeer“

etendub „Estonias“

O peretikklassika varasalve kuulub Offenbach, Strauss, Lehari pärandi kõrval ka ungari heliooga Imre Kalmani looming. Tema operetti de määratu populaarsus on seletatav kõigepealt muidugi nende muusikalise väärtsusega. Oma paremates teostes püüdis I. Kalman leida väljapääsu viiniopereti stampide nõlitud ringist. Kalmani teeneks on operetižanris lüürilise külje avardamine, kusjuures lüürikast on läbi imburud isegi kaskaadsed tantsumbrid. Eriti tähelepanuväärsed on tema operettide finaalid — need on suured sümfooniiselt ja dramatiliselt arenudatud stseenid. I. Kalmani muusika aluseks on Imekaunis hingestatud ungari laul. Selles ongi tema loomingu joud ja võlu. Sellest tulenebki tema loomingu elujõulisus.

Tallinlased on Kalmani operette alati soojalt vastu võtnud, need on järjekindlasti olnud «Estonia» repertuaaris. Pärast sõda mängiti suure menuga «Silvat» ja «Montmartre'i kannikest». Nüüd esitendub I. Kalmani «Bajadeer», mille heliooga kirjutas 1921. aastal ja mis on menukalt läbi käinud kõik operetilavad. «Estonias» on «Bajadeeri» lavastatud varematalt hooaegadel 1924/25. ja 1935/36. aastal.

Mii nagu oma eelmises lavastuses — ooperis «Tosca» — on ka «Bajadeeris» teater usaldanud vastutusrikkaid ülesandeid noortele. Operett on esimeseks lavastuseks professionaalsei lavai teatri artistile Valter Lutsule. Lava on kujundatud noor kunstnik Uno Kärbis, kellele see on teiseks iseseisvaks tööks. Opereti balettmestriks ning liikumisjuhiks on Heino Aassalu, kes esmakordsest täidab sellist ülesannet. Dirigent on Vallo Järvi, koormeister — Ira Trill-Järv, kostümid — Leida Klausilt. Ka opereti tegelestaste osas on rida üllatusi. Körvuti tunnustatud operetinäitlejate Gerda Murre, Hugo Malmsten, Sophie Sooääre, Endel Pärna jt. esinevad «Es-

tonia» operetis esmakordsest küllaliste na Tallinna Riikliku Draamateatri näitlejad Kalju Karask (prints Radjami) ja Ellu Puudist (Marietta). Priit Ratta, Bruno Miti, Valdo Peetri ja Kalmer Tennossaare nimed esinevad esmakordsest «Estonia» kavalehel. Samuti on Silvia Urb (Odette) ja Kulno Raide (Radjami) värsked joud. Kaasa teeb ka juba kogemusi omav operetinäitlejate kaader eestotsas Asta Vihandi (Marietta), Kalju Väha ning Vello Viisimaaga (mõlemad esinevad Napoleonina). Lavastaja on enamikus osades välja toonud kolm koosseisu.

Opereti esitendus toimub täna öhtul.

O. SAAR

Piltide E prints Radjami (Kulno Raide) ja Odette Darimonde (Silvia Urb) — (üla). Stseen teljest vaatusest (all).

